

KURUMSAL İZLEME RAPORU

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

İzleme Takımı

PROF. DR. ARİF BÜLENT ÖZGÜLER (TAKIM BAŞKANI)

PROF. DR. YASEMİN AYDOĞAN (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. VEDAT KAYA (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

GİRİŞ

Anadolu Üniversitesi (AÜ) 2017 Kurumsal Geri Bildirim Raporu (KGBR), 2019 Kurum İç Değerlendirme Raporu, 2020 İzleme Raporu ve 2020 Uzaktan Eğitimde Kalite Güvencesi Ek Raporu ve sunulan kanıtlar çerçevesinde aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır. İzleme Takımı Prof. Dr. A. Bülent Özgüler (Başkan), Prof. Dr. Vedat Kaya ve Prof. Dr. Yasemin Aydoğan'dan oluşmuştur. Kuruma sanal ziyarette Prof. Dr. Sibel Aksu Yıldırım gözlemci olarak yer almıştır.

Anadolu Üniversitesinde, Kurumsal Dış Değerlendirme Programına dahil olduğu 2016 yılından bu yana bölünme ve üst yönetim düzeyinde gerçekleşen görev değişimleri gibi olağan dışı durumlar yaşanmıştır. Özellikle Eskişehir Teknik Üniversitesi (ESTÜ)'nin ayrılması ile AÜ akademik ve idari yapısında köklü bir nitelik ve nicelik değişimi olduğu için, aşağıdaki değerlendirmelerde bu dış etkiler de dikkate alınmıştır.

KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

1. 2017 KGBR’de stratejik planın oluşturulmasında öğrenci ve dış paydaşlardan yeterince geri bildirim alınmadığı ifade edilerek, amaç-hedefler ve sürekli iyileştirme kapsamında stratejik planın gözden geçirilmesi önerilmiştir. 2018 yılında iki üniversiteye bölünme şeklinde bir yapılanma geçiren AÜ’de 2019-2023 Dönemi Stratejik Planı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı ve Stratejik Planlama Ekibinin koordinasyonunda hazırlanmıştır. Hazırlık aşamasında daha önceki plan ve 2013’te gerçekleştirilen Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler (GZFT) analiz raporu değerlendirilerek yeni GZFT-2017 analiz raporu hazırlanmıştır. Analiz raporunun oluşturulmasında ve değerlendirilmesinde iç ve dış paydaş görüşleri kanıta dayalı olarak dikkate alınmıştır. Özellikle öğrenci temsilcilerinin de yer aldığı geniş katılımlı bir arama konferansında değerlendirilen taslak stratejik plan daha sonra açık öğretim öğrencilerinin de dahil olduğu iç ve dış paydaş görüşüne sunulmuştur. Bu çerçevede çok sayıda iç ve dış paydaştan geri bildirim alınmıştır.

Sonuçta, üniversiteye özgü, anlaşılır ve ölçülebilir amaç, hedef ve performans göstergelerini kapsayan 2019-2023 Stratejik Planının oluşturulduğu belirlenmiştir. Planlamada iç-dış paydaş görüşlerinin yanı sıra ulusal kalkınma planı gibi üst politika belgeleri ve güncel gelişmelerin de göz önüne alındığı görülmektedir.

ESTÜ’nün ayrılması ve yönetim değişikliğiyle doğan yeni durum nedeniyle, stratejik planın 2021 Ocak ayından itibaren revize edileceği de izleme ziyareti esnasında belirtilmiştir.

2. KGBR’de, kurumun henüz yazılı ve ilan edilmiş bir kalite politikası bulunmadığı ifade edilmiştir. Kurumun Yükseköğretim Kalite Kurulu Yönetmeliği çerçevesinde oluşturduğu 2016 tarihli “Anadolu Üniversitesi Kalite Güvence Yönergesi” ve vizyon-misyonuyla uyumlu olan kalite politikası web sayfasında ilan edilmiştir.

Kalite politikasının hem kurumsal web sayfasında hem de diğer iletişim ortamlarında tüm paydaşlarca kolayca erişilebilir ve kolayca görünür kılınması, AÜ’nün kurumsal güvenilirliğini daha da arttıracaktır.

3. KGBR, dış paydaş anketlerinin bundan sonraki yıllarda da düzenli olarak tekrarlanması önerisini yapmıştır. Kurumun yazılı ve ilan edilmiş kalite politikasında “birimlerin; katılımcı, eşgüdümlü ve yüksek performansla çalışmalarını sağlayan yönetim ve organizasyon anlayışını içselleştirme” ve “kurumsal paydaşlarla işbirliğine dayalı olarak toplumsal değer yaratan projeler geliştirme” ifadeleriyle paydaş katılımının dikkate alındığı gözlenmiştir. Toplumun ve ekonominin ihtiyaçlarına duyarlı şekilde hazırlandığı da görülmektedir.

Kalite politika belgelerinde, özellikle dış paydaşlarla kurulacak bağ ve etkileşim ile sistematik izleme-değerlendirme süreci *tanımlarına* yer verilmesi yararlı olacaktır.

4. KGBR’de farklı amaçlar için dış paydaşlarla yürütülmekte olan her bir işbirliğinin düzenli aralıklarla hedef-performans odaklı olarak gözden geçirilmesine ilişkin öneriler yer almıştır. Kurum tarafından yapılan değerlendirmelerde, eğitim-öğretim faaliyetlerinin iyileştirilmesine yönelik iç ve dış paydaşlardan anketler, odak grup görüşmeleri, kurum ziyaretleri vb. yöntemlerle sistematik şekilde geri bildirimlerin alındığı belirlenmiştir. Bu konuda 2019 yılında yapılan çalışmalara bakıldığında kalite politikası çerçevesinde stratejik planın hazırlanmasından başlayarak tüm süreçlerde paydaş görüşlerinin alınmasının kurum geneline yaygınlaştırıldığı gözlenmiştir. 2019 yılında yaklaşık 23.000 örgün öğretim öğrencisi, 491 akademik, 733 idari personel ve dış paydaş olan 174 farklı kurumdan 401 katılımcıdan görüş alınmış ve üniversitenin üst düzey yöneticilerinin çeşitli kurumlara ziyaretleri sonucunda ikili anlaşmalar ve protokoller gerçekleştirilmiştir. Anadolu Üniversitesi Kariyer Merkezi (ANAKARİYER) kurulmuştur. Bu merkezin, öğrencilerin kariyer gelişmelerinin yanı sıra, staj imkanları ve mezunlarla ilişkilerden de sorumlu olacağı belirtilmiştir. AKADEMA dersleri kapsamında 54 yeni ders açılarak ders sayısı 107’ye yükselmiş ve kayıtlı öğrenci sayısı 41.755 olmuştur. Ayrıca 2020 yılında Eskişehir’deki çeşitli meslek ve sanayi kuruluşlarıyla, Eskişehir Meslek Yüksekokulu ile “3+1 Eğitim

Modeli İşyeri Uygulaması İşbirliği Protokolleri” gerçekleştirildiği ve KOSGEB ile “İşletmeciliğin ve Giriřimciliđin Geliştirilmesi Projesi” dahilinde sözleşme imzalandığı belirtilmiştir. Kurum, dış paydaşlar içinde önemli bir yeri olan mezunlara yönelik çalışmalara da hız verildiğini belirtmektedir.

Bu açıklamalardan, öğrenme-öğretme sürecinde gerçekleştirilen planlama ve uygulamalarla ilgili alınan kararlara (elektronik belge yönetim sistemi, yüz yüze görüşme, e-posta, e-bülten, kısa mesaj servisi, Radyo-A yayınları, anketler, odak grup görüşmeleri, kurum ziyaretleri gibi yöntemlerle) i ve dış paydaşların da aktif katılımı için çeşitli fırsatlar verildiği anlaşılmaktadır.

EĞİTİM VE ÖĞRETİM

1. KGBR’de iç ve dış paydaş katkıları ile gerçekleştirilmesi gereken “program yapıları ve müfredat yenileme” ve “program tasarım ve onay” çalışmalarında, özellikle dış paydaş desteğinin yetersiz kaldığı, paydaş katkısının tüm programlar/birimler geneline yaygınlaştırılmadığı tespiti yer almıştır. Kurum tarafından yapılan değerlendirmede, program yeterliliklerinin Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikleri Çerçevesini (TYYÇ) esas alacak şekilde tanımlandığı, program tasarım ve onayına iç-dış paydaş görüşlerinin yansıtıldığı belirtilmiştir. Kurum genelinde farklı nitel ve nicel veri toplama araçları ile paydaşların görüşlerinin düzenli olarak alınarak sonuçlarının sürece yansıtıldığı ve yönerge, yönetmelik, rapor gibi dokümanların incelemesi yoluyla programlarda iyileştirme çalışmalarının gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Her bir program için Eğitimde Sürekli Kalite İyileştirme Süreci (ESKİS) Komisyonu kurulması planlandığı ve bu komisyonda, AÜ ve ana bilim dalı dışı temsilciler ile öğrenci temsilcisinin yer alacağı, dönemde en az bir kez toplanılarak eğitim süreçlerinin izleneceği ifade edilmiştir.

Bu açıklamalar, izleme takımına paydaş görüşlerinin hem “program yapıları ve müfredat yenileme” ile “program tasarım ve onay” çalışmalarında göz önüne alındığını göstermiş hem de artarak devam edeceğinin güvencesini vermiştir.

Kurumda program tasarımı ve onayı çerçevesinde ulusal ve uluslararası akreditasyon konusunda önemli çabaların olduğu belirtilmiştir. 2017 yılında kurumda akredite olan 55 program mevcut iken, başta Eczacılık Fakültesi olmak üzere birçok birimde akreditasyon çalışmalarına hız verildiği tespit edilmiştir.

Takımımız, kurumun yazılı ve ilan edilmiş bir “program akreditasyonu” politikası geliştirmesinin uygun olacağını değerlendirmiştir.

2. KGBR’de anketler dışında birimlerde danışmanlık sisteminin etkin biçimde verildiğine ilişkin Öğrenci Memnuniyet Anket sonuçları veya benzeri belgeler bulunmaması gelişmeye açık yön olarak değerlendirilmiştir. Kurumda danışmanlık sisteminin etkinliği konusunda ilk sırada görüşüne başvurulmuş paydaş grubu öğrencilerdir. Yapılan memnuniyet anketleri dışında özellikle öğrenci kulüpleriye yapılan yüz yüze toplantılar sonucunda danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine ilişkin önemli geri bildirimlerin alındığı gözlenmiştir. Bunun dışında öğretim elemanları ve birim yöneticilerinden de görüş alınmaktadır. Bu görüşler ve tanımlı süreçler (Anadolu Üniversitesi Akademik Danışmanlık Yönergesi vb.) sayesinde danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinde sistematik iyileştirme çalışmalarının yapıldığı da belirlenmiştir. Kurum, böylece eğitim amaçları, AKTS, kalite güvencesi, kariyer planlama, başarı düzeyinin yönetimi ve mağduriyetlerin önlenmesi konularında öğrencilere danışmanlık ile yüz yüze görüşme olanağı sunduğunu ifade etmektedir. Öğretim elemanlarının çalışma odalarının kapısında ilan edilen danışmanlık gün ve saatleri, gerekli durumlarda öğrencinin Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Merkezine (PDRM) yönlendirilmesi danışmanlık hizmetlerinin daha etkili hale gelmesini sağlamaktadır. Sunulan kanıtlar son iki yılda yaklaşık 1.200 öğrenci ve 16 personelin PDRM hizmetlerinden yararlandığını göstermektedir.

Takımımız, AÜ’de örgün öğretim öğrencilerine kapsamlı bir danışmanlık hizmeti verildiğinin kanıtlarını memnuniyetle görmüştür. Sayıları milyonla ifade edilen açık öğretim öğrencilerine verilen danışmanlık hizmetinin çeşitlendirilmesi ve kapsamının genişletilmesi çalışmalarının da yürütüldüğü tespitlerimiz arasındadır.

3. KGBR’de, eğitim dili tümüyle İngilizce olmayan program mezunlarının yabancı dil konusunda yeterli donanıma sahip olmadan mezun olmaları gelişmeye açık bir alan olarak tespit edilmiştir. Kurum tarafından yapılan açıklamada, kurum genelindeki tüm öğrencilere Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından seçmeli olarak Akademik İngilizce dersi alma imkanı sunulduğu görülmektedir. Bu sayede öğrenciler A2 seviyesinden başlayıp B2+ seviyesine kadar çıkan altı farklı seviyede İngilizce eğitimi alabilmektedir. Böylece hazırlık eğitimi alıp almama durumlarına bakılmaksızın İngilizcelelerini geliştirmek isteyen öğrencilere ikinci bir şans yaratılarak aldıkları ders transkriptlerine yansıtılmaktadır.

Yabancı dil konusundaki bu çabalar, Erasmus ve değişim programları yoluyla desteklenmektedir. Kurumda son üç yılda değişim programından yararlanan öğrenci sayısı yaklaşık 1.200'dür. Türkiye'de değişim programlarından yararlanan öğrenci sayıları dikkate alındığında Anadolu Üniversitesinin üst sıralarda yer alması gösterilen çabaların olumlu olduğuna işaret etmektedir.

TYYÇ program standartlarının hemen hepsi, lisans seviyesinde mezun olan öğrencilerde (İngilizce en az B1 seviyesinde olmak üzere) yabancı dil yeterliliği aramaktadır. Bu yeterliliğin seçmeli derslerle sağlanamayacağından hareketle, kurumun açık öğrenim öğrencilerini de kapsayacak şekilde, bazı ek önlemler alması diğer yükseköğrenim kurumlarına da örnek olacaktır.

4. KGBR'de programlara kabul edilen öğrencilere dair verilerin ve öğrencilerin akademik gelişimlerinin program tercih sırası, programı bitirme süresi, başarısızlık oranı, program değiştirme oranı gibi ölçütler kullanılarak yeterince izlenmiyor olması, edinilen sonuçların sürekli iyileştirmeye yönelik kullanıldığına ilişkin bilgilerin bulunmaması gelişmeye açık yönler olarak tespit edilmiştir. İzleme takımı tarafından yapılan değerlendirmelerde kurumda etkin bir danışmanlık sisteminin olduğu ve geri bildirimler doğrultusunda süreçte sistematik iyileştirme çalışmalarının yapıldığı yukarıda belirtilmişti. Bunun dışında kurum, üniversiteye giriş sınavında başarılı olan (YKS, özel yetenek sınavları vb.) öğrencilere burs ve ödüllendirme mekanizması kurmuştur. Ödüllendirme; dizüstü bilgisayar, ücretsiz konaklama ve yemek şeklinde planlanmıştır. Başarı durumu dışında program tercih sırası, programı bitirme süresi, başarısızlık oranı, program değiştirme oranı gibi ölçütler akredite olan programlarda izlenirken, bunların tüm üniversite geneline yaygınlaştırılması da iyileştirme sürecine dahil edilmiştir

Takımımız, bu önlemlerin akademik gelişimi izleme konusunda son derece yararlı olduğunu değerlendirmektedir.

5. KGBR'de, kurumdaki ders görevlendirmeleri konusunda eğitim-öğretim kadrosunun çalışma alanı/akademik uzmanlık alanı, bilgi birikimi vb. özellikleri ile ders içeriklerinin örtüşmesinin güvence altına alınmasına yönelik somut kriterlerin olmayışı, iyileştirmeye açık yön olarak ifade edilmiştir. AÜ'de, eğitim öğretim kadrosunun gelişimlerine katkıda bulunma ve kadroya üstün niteliklere sahip akademisyenlerin atanması konusunda ve ders görevlendirmelerinde eğitim-öğretim kadrosunun yetkinliği, çalışma ve uzmanlık alanları ile ders yükünün dengeli dağılımı dikkate alınmaktadır. Aynı çerçevede yabancı dilde eğitim yapan programlarda "Yabancı Dil Yetkinlik Belgesi" aranmaktadır.

Takımımız, dengeli dağıtımında titizlik gösterildiği anlaşılan ders görevlendirmelerinin belirlenme ilkelerinin ana hatlarıyla belgelendirilmesi ve ilan edilmesinin açıklık politikasını güçlendireceğini değerlendirmektedir.

6. KGBR'ye göre grup çalışma odaları ve bilgisayar sayısındaki yetersizlik dışında Merkez Kütüphane olanakları üniversitenin güçlü yönü olarak değerlendirilmiştir. İyileştirme çalışmaları kapsamında kütüphanede ortak çalışma alanlarını arttırabilmek için masaüstü bilgisayarlar yerine tablet bilgisayar uygulamasına geçilmiş ve 14 masaüstü bilgisayara ilaveten ödünç vermek üzere 40 tablet bilgisayar kullanıma hazır hale getirilmiştir. Bunun dışında yaklaşık 900 öğrenci tarafından kullanılacak ortak alanlar ve 25 adet bireysel çalışma odasının kullanıma uygunluk açısından gözden geçirildiği belirtilmiştir.

Önümüzdeki süreçte yapılacak izleme veya değerlendirme ziyaretlerinde, bu iyileştirme çalışmalarının ihtiyacı karşılama durumunun yerinde gözden geçirilmesi yararlı olacaktır.

7. KGBR'de İki Eylül Kampüsünde öğrencilere sunulan kültürel etkinlik imkânları, spor alanları, sağlık tesisleri, kulüplere tahsis edilen mekânlar ve sağlanan maddi destekler konusunda tespit edilen sınırlılıklar, söz konusu kampüsün ESTÜ'ye devredilmesi ile AÜ açısından ortadan kalkmıştır. Bu süreçte yerleşkeler arasında dile getirilen ulaşım problemleri ise ring seferleri ve üzerinde bisiklet yolu bulunan yeni yol çalışması ile giderilmeye çalışılmıştır. Böylece özellikle merkez kütüphaneye ulaşım konusundaki mevcut sorunlar aşılmaya çalışılmıştır.

8. KGBR'ye göre döner sermaye gelirleri ve harcamaları ile başta SKS ve araştırma projelerine ilişkin kaynak kullanımlarının stratejik plan ve performans programındaki amaç ve hedeflerle ilişkilendirilmediği tespit edilmiştir. Bu çerçevede kurumdaki mali planların Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından yapıldığı ve tüm finansal faaliyetlerin düzenli olarak hem iç hem de Sayıştay denetimine tabi tutulduğu ve döner sermayeden üniversite özel bütçesine aktarılan ödeneklerin, Stratejik Planındaki hedeflerle ilişkilendirilerek harcandığı ifade edilmiş ve SKS ile araştırma projelerine ilişkin kaynak kullanımlarının stratejik plan ve performans programındaki amaç ve hedeflerle etkin bir şekilde ilişkilendirilmesi için iyileştirme çalışmalarının devam edeceği belirtilmiştir.

Bu konuda sunulan “Performans Programları Faaliyet Karşılaştırma Tablosu” ve kurumun taahhüdü takımımızca iyileştirme kanıtları olarak değerlendirilmiştir.

9. KGBR'de dış paydaşlardan esas olarak anketlerle sağlanan görüşlerin geniş bir paydaş grubunu temsil edecek yöndeki katkılarının sınırlı olması konusu iyileştirmeye açık yön olarak belirtilmiştir. Ancak kurum, genelde dış paydaşlarla etkin bir işbirliği gerçekleştirildiğini öne sürmektedir. Kuruma göre, yüz yüze ve uzaktan yapılan görüşmeler, anket uygulamaları, kurum ziyaretleri vb. yöntemle görüşler alınmakta ve karar alma da dahil tüm izleme değerlendirme süreçlerinde paydaş katılımına özen gösterilmektedir. Anadolu Üniversitesi tarafından yapılan işbirliği protokolleri ve proje ortaklıkları iyileştirme çalışmaları da kanıt olarak sunulmuştur.

İzleme takımı dış paydaş görüşlerinin etkin olarak alındığını ancak programlar bazında ve ölçeğinde disiplinlerle doğrudan bağlantılı dış paydaşlarla ilişkilerin güçlendirilebileceğini değerlendirmektedir.

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

1. KGBR’de bazı alanlardaki dış desteklerin diğer proje destek kaynaklarında da yaygınlaştırılması, stratejik hedeflerle uyum sağlanması ve atfedilen öncelikli araştırma konularına ilgili tüm sektörlerin dahil olması istenmiş; ilgili dış paydaşlarla etkin işbirliğinin arzu edilen seviyelere çıkması geliştirilmesi gereken bir durum olarak işaret edilmiştir. Üniversite öncelikli araştırma konularında dış paydaşlarla işbirliğinin artırılmasında 2019-2023 Stratejik Planında belirtilen hedefler doğrultusunda önemli çabalar gerçekleştirdiğini belirtmiştir. Kurum, iç ve dış paydaşlarla işbirliğinin verimli olarak sürdürülebilirliğinin sağlanmasında Ar-Ge ve İnovasyon Koordinasyon Birimi (ARİNKOM), Anadolu Üniversitesi ANAÇ Ön Kuluçka Merkezi, Anadolu Üniversitesi KOSGEB-Teknoloji Geliştirme Merkezi’nin önemli görevler üstlendiğini dile getirmektedir. İşbirliğinin desteklenmesi konusunda üniversiteye sunulan araştırma projelerinde, projenin disiplinlerarası olması ön koşul olarak kabul edilmektedir ve BAP ile ARİNKOM tarafından belirlenen performans göstergeleriyle sistematik olarak izlemeye alınmaktadır. AÜ, önemli işbirliği ve partnerlik ortaklıkları kurduğu kuruluşların listesini sunmakta ve yürütülen projelerin sayısını vermekte, geniş bir alanı kapsadığını ifade etmektedir.

Kurum 2019-2023 Dönemi Stratejik Planında, Farklılaşma Stratejisi kapsamında tanımladığı öncelikli alanlarını sıralamıştır. Üniversitenin başarı bölgesi tercihleri olarak Açıköğretim, Özel Eğitim ile Raylı Sistem Araçları belirlediğini ve bu alanlara yönelik mükemmeliyet merkezleri kurma çalışmalarının devam ettiği bilgisini vermektedir.

İzleme takımı, kurumun araştırma alanlarının çeşitlendirilmesi ve ilgili paydaşlarla istişare çabalarını takdirle karşılamaktadır. AÜ, varolan stratejik plandaki araştırmada öncelikli alanların, ESTÜ ayrılmasından sonra değişen kaynak yapısı ve akademik odak alanları itibarıyla, gözden geçirilmesinin gerekliliğinin ve bunun aciliyetinin farkındadır.

2. KGBR raporunda öğretim elemanlarına sunulan araştırma desteğinin bağımsız bir dış kuruluşun hakemliğinden geçmeden verildiği ifade edilmiştir. İyileştirme çalışmaları kapsamında BAP yönergesine, projeler için en az biri kurum dışı olmak üzere iki hakemden görüş alınması koşulu (<https://www.anadolu.edu.tr/uploads/anadolu/ckfinder/web/files/bilimsel-arastirma-projeleri-yonergesi.pdf>) eklenmiştir. Böylece bütçeye bakılmaksızın tüm projelere kurum dışı hakem denetimi zorunlu hale getirilmiştir. Aynı şekilde proje gelişme, sonuç ve kapanış raporları da projenin izleyicileri tarafından periyodik olarak takip edilmektedir.

Takımımız bu tedbirlerin uygun ve sonuçlarının da izlenmesi halinde, başarılı ilk adım olduğunu değerlendirmektedir.

3. KGBR’de, AÜ’de verilen doktoraların yurtiçinde ve yurtdışında diğer üniversitelerde işe başlama oranlarının takip edilemiyor olması gelişmeye açık yön olarak değerlendirilmiştir. AÜ, 2017 sonrasında mezunlarla iletişim ve işbirliği konusunda önemli gelişmeler kaydedildiğini, AÜ Mezunlar Birliği internet portalına kayıtlı 2019 yılı verilerine göre doktora derecesi ile mezun olan 96 öğrenciden 80’inin mezuniyetten önce iş bulduğu ve bu öğrencilerden 65’inin akademik kadrolara yerleştiğini belirtmiştir. Ayrıca mezunlar konusunda yapılan çalışmaların sistematik hale getirilerek PUKÖ döngüsünün kapatılmasının planlandığı ve yeni kurulmuş olan ANAKARİYER üzerinden de mezunların takip edileceği bilgilerini vermektedir.

İzleme takımımız bu tedbirlerin uygun ve, sonuçlarının da izlenmesi halinde, başarılı olduğunu değerlendirmektedir.

4. KGBR değerlendirmesinde kurumun bazı birimlerinde yer alan pahalı cihazların üniversitenin çok sayıda biriminde kendilerini tekrar ediyor olmaları ve bu konudaki kaynak israfı gelişmeye açık bir yön olarak tespit edilmiştir. Pahalı olarak nitelendirilen cihazların büyük bir bölümü ESTÜ’ye devredilmiş ve konu AÜ açısından daha tolere edilebilir hale gelmiş olsa da, AÜ’de görece pahalı cihazlar halen

bulunmaktadır. Bu cihazların bir kısmı özel eğitim alanında Türkiye’de ilk ve tek olan farklı araştırma ve uygulama birimlerinde de kullanılmaktadır. Bu birimler arasında; Engelliler Araştırma Enstitüsü, Dil ve Konuşma Bozuklukları Eğitim, Uygulama ve Araştırma Merkezi (DİLKOM), İşitme Engelli Çocuklar Eğitim, Uygulama ve Araştırma Merkezi (İÇEM), Üstün Yetenekli Çocuklar Eğitim, Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÜYEP) yer almaktadır. Bu bağlamda söz konusu cihazların kuruma araştırma amaçlı olarak etkin şekilde kullanıldığı ve pek çok kuruma/birime hizmet ettiği belirtilmiştir. Ayrıca, üniversitede mevcut ve alınacak demirbaşlar için Envanter Takip Sistemi kurulması çalışmasının başlatıldığı bilgisi verilmiştir.

Kurumun konuyu önemseyerek aldığı tedbirlerin uygun olduğu ve kurulacak takip sistemi üniversite entegre bilgi sistemine eklemlendiği takdirde, başarılı bir denetleme mekanizması kurulmuş olacağı takımımızca değerlendirilmektedir.

5. KGBR, vizyonunda “bir dünya üniversitesi olmak” ifadesi yer alan Anadolu Üniversitesinin atama/terfi kriterlerinin arzulan bu düzeyi sağlama konusunda yeterli seviyede olmamasını geliştirmeye açık bir alan olarak değerlendirmiştir. AÜ Öğretim Üyeliği Kadrolarına Başvurma İle İlgili Değerlendirme Ölçütleri, ilk 2016, sonrasında ise 2019 yılında gözden geçirilip güncellenerek Profesör, Doçent ve Dr. Öğretim üyesi olarak atanabilmek için gerekli asgari puan ve koşullar arttırılmıştır. Kurum, yeni belirlenen ölçütler ile adil ve objektif bir yaklaşımla atama terfi kriterlerinin arzulan düzeyi sağlama konusunda yeterli seviyede olmasını güvence altına aldığını düşünmektedir. Kurumda, araştırma kadrosunun yetkinliğini geliştirmek ve iyileştirmek için düzenli olarak proje, makale yazma ve geliştirme gibi konularda seminerler/çalıştaylar düzenlendiği ve proje/ödül desteği mekanizması etkin şekilde kullanıldığı belirtilmektedir.

AÜ tarafından hedeflenen düzeyin tüm bu önlemlerin sürekli izlenmesini ve çıtanın sürekli yükseltilmesini gerekli kıldığı açıktır. Takımımız, üniversite yönetiminde sürekli iyileştirme için gereken kararlılığın mevcut olduğunu memnuniyetle tespit etmiştir.

6. KGBR’de araştırma kadrosunun yetkinliğinin ölçüldüğüne ve değerlendirildiğine dair somut bir veriye rastlanmadığı; ayrıca, “içten beslenme” veya “kendileşme” oranlarının risk taşıdığı konuları ifade edilmiştir. İzleme ziyareti döneminde, kurumda araştırma kadrosunun yetkinliğinin ölçüldüğüne ilişkin tanımlı süreçler bulunduğu gözlenmiştir. Bu kapsamda BAP projeleri başvurusunda son 5 yıldaki yayın bilgisi istenmekte ve proje sürecinde elde edilen çıktılar ve yayınlar izlenmektedir. Ayrıca akademik teşvik kapsamında yapılan çalışmalar ve alınan destekler değerlendirilmektedir. Kendileşme oranları konusunda ise, kurum bazı Avrupa üniversitelerini örnek göstererek, AÜ oranlarının daha iyi olduğu kanıtını sunmaktadır.

Takımımız araştırma kadrosu yetkinliğinin ölçülüp değerlendirildiğini tespit etmiş; kurumun kendileşme oranlarını daha da aşağı çekmek konusundaki kararlılığını ise memnuniyetle teşhis etmiştir.

TOPLUMSAL KATKI

KGBR (2017), Toplumsal Katkı henüz ayrı başlık altında bir YÖKAK ölçütü olmadığı için, bu ölçüte özel olarak eğilmemiş ve konuya çok kısıtlı bir şekilde Araştırma ve Geliştirme başlığı altında yer vermiştir. Aynı nedenle, AÜ 2019 KİDR’de de konu açık bir şekilde yer almamıştır. İzleme takımımız, bu ölçütün özel bir öneme sahip olduğunu değerlendirerek, ziyaret sırasında ilgili alt ölçütleri sorgulamış ve kurumdan bu ölçüt ile ilgili olarak yapılanları PUKÖ döngüsü ışığında özetleyen bir rapor ziyareten sonra sunmasını rica etmiştir. AÜ Kalite Komisyonu Başkanının takımımıza bilahere sunduğu raporda AÜ’nün Toplumsal Katkı faaliyetleri dokuz başlık altında sıralanmaktadır.

Aşağıda, ziyaret sırasında sorgulanan ve raporda yer alan faaliyetler özetlenmekte ve buraya alıntılanan “AÜ Toplumsal Katkı Ek Raporu” da bu izleme raporunun ekinde YÖKAK’a sunulmaktadır.

i. Kamu ve Özel Kurumlarla Yürütülen Proje ve Araştırma Faaliyetleri

AÜ, iç ve dış paydaşlarıyla işbirliğinin verimli bir düzeyde sürdürülebilirliğinin sağlanması için Anadolu Üniversitesi Girişimcilik ve İnovasyon Sistemi (AÜGİS) bünyesinde yer alan Ar-Ge ve İnovasyon Koordinasyon Birimi (ARİNKOM), Anadolu Üniversitesi ANAÇ Ön Kuluçka Merkezi, Anadolu Üniversitesi KOSGEB - Teknoloji Geliştirme Merkezi gibi birimleri kullandığını belirtmektedir.

Fikri haklar temelinde üniversitede üretilen bilginin, ticarileştirilme yolu ile sektöre ulaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılmakta, girişimcilik faaliyetlerine yönelik gerçekleştirilen çalışmalar ile AÜ’de üretilen bilginin, ilgili akademisyenlerin kurdukları işletmeler aracılığı ile yeni ürün ve teknolojilere dönüşerek sektöre aktarılması sağlanmakta, kurum dışı hibe destekli projeler kullanılarak özel sektör ve/veya sivil toplum iş birlikleri, ortaklıkları ve iştirakçi boyutunda destek süreçleri hayata geçirilmektedir. AÜ, Proje Tabanlı Staj programı kapsamında 43 farklı firma ve 17 farklı sektörle öğrenci eğitimi konusunda işbirliği yapma imkânı bulmuştur. Ulusal ölçekli URAYSİM Projesi ortakları ESTÜ, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, TURASAŞ, TCDD ve TUBITAK ile ülkede üretilen yerli raylı sistem araçlarının, kalite ve güvenilirlik düzeyinin sürekliliğinin sağlanabilmesi çalışmaları yapılmaktadır. Kurum, tüm bu faaliyetlerin Planla-Uygula-Kontrol Et-Önlem Al (PUKÖ) döngüsü içinde yürütülmesine dikkat ettiğini özellikle vurgulamaktadır.

ii. Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Sınav ve Değerlendirme Süreçlerine Katkı

Kamuoyunca ve özellikle akademik çevrelerde bilinen bir hizmet olarak, AÜ, çeşitli kamu kurum ve kuruluşu ihtiyaçlarına yönelik olarak sınavlar düzenlemektedir. Bu faaliyetlerle son dört yılda bir milyondan fazla kamu kuruluşu adayları için sınavlar yapılmıştır.

iii. Mevcut Öğrenci ve Mezunlara Yönelik Uygulamalar

Yeni kurulan Anadolu Üniversitesi Kariyer Merkezi (ANAKARİYER), öğrencilerin kariyer gelişimlerinin yanısıra, staj imkanları ve mezunlarla ilişkilerden de sorumlu bir birimdir. Öğrencilere mezuniyet sonrasında, ihtiyaç duyacakları ve kamu/özel sektörlerde iş alanlarında yer alabilmek için gereken sınavlarla ilgili bilgi ve paylaşımlar verilmektedir. 2019 yılında hizmet vermeye başlayan Anadolu Üniversitesi Sektör ve Sivil Toplum İş Birliği Koordinatörlüğü, AÜ ile sektör ve sivil toplum kuruluşlarının iş birliği içerisinde sektör ihtiyaçlarına kalıcı çözümler getirmesi için öğretim elemanlarının üniversite-sektör tabanlı araştırma yapması ve projeler yürütmesini sağlamayı amaçlamaktadır.

iv. Araştırma ve Uygulama Merkezleri

DOPNALAB (Doping ve Narkotik Maddeler Analiz Laboratuvarı), BİBAM (Bitki, İlaç ve Bilimsel Araştırmalar Uyg. Ve Araş. Mer.), Hayvan Deneyleme Araştırma Merkezi, Klinik Danışma Merkezi, İşitme Engelli Çocuklar Eğitim, Araştırma ve Uygulama Merkezi (İÇEM), Üstün Yetenekliler Eğitim Programları Araştırma ve Uygulama Merkezi (ÜYEP), Dil ve Konuşma Bozuklukları Araştırma ve Uygulama Merkezi (DİLKOM) ile Engelliler Entegre Yüksekokulu ve Engelliler Araştırma Enstitüsü’nde hem çok sayıda sektör ve toplumun ihtiyaçlarına yönelik proje ve analizler yapılmakta hem de doğrudan özel gereksinimli bireylere yönelik hizmetler sağlanmaktadır.

v. Üniversite Öğrencisi ve Çalışanlarına Yönelik Psikolojik Destek Hizmetleri

AÜ, öğrencilerine ve halka pandemi döneminde sıklıkla yaşanabilecek zorluklarda [“Stres Yönetimi ve Stresle Başa Çıkabilme Becerileri, Psikolojik Sağlık (Psikolojik Dayanıklılık), Özbakım Becerileri, Çatışma ve Çatışma Çözme Becerileri, Akademik Erteleme, Depresif Duygudurum ile Başa Çıkma, Kaygı Problemleri ile Başa Çıkma” gibi] fiziksel olarak destek olmanın yanısıra yapacağı yayınlarla uzaktan da destek olabilecek altyapıları oluşturmaya çalışmaktadır.

vi. Ülke Geneline Yayılan Özel Gereksinimli Açık Öğretim Öğrencilerimize “Engelsiz Eğitim” Faaliyetleri

AÜ, yine kamuoyunda iyi bilinen faaliyetlere bir başka örnek olarak, özel yaklaşım gerektiren öğrenciler için her türlü desteği sağlamakta ve engelsiz yaşam koşullarının oluşturulması konusunda iyileştirmelerini sürdürmektedir. Hizmet sunulan engel gruplarının nasıl geniş bir kesimi kapsadığı şu listeden görülebilir: Görme, Fiziksel, İşitme, Konuşma ve Dil Engelleri, Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu, Öğrenme Güçlükleri, Psikiyatrik/Psikolojik Sorunlar, Travmatik Beyin Hasarları, Solunum, Sindirim, Bağırsak Bağışıklığı Sorunlular, Cezaevlerinde Mahkûmlar.

vii. Diğer Yükseköğretim Kurumlarına Destek

AÜ, pandemi döneminde doğrudan ve YÖK kanalıyla Türkiye genelinde diğer yükseköğretim kurumlarına acil destekler sağlamıştır. Bu çalışmalara bazı örnekler şunlardır. ESTÜ ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi akademik birimlerinin katkıları, İl Pandemi Kurulu'nun bilgilendirmeleri ve YÖK'ün tavsiyeleri ile yayınlanan rehber doğrultusunda ortak bir planlama yapılmıştır. Mevcut teknolojik ve bilgi altyapısını AÜ, diğer yükseköğretim kurumlarıyla paylaşmaktadır. BTK veri merkezi ile işbirliği yapılmış ve AÜ'deki teknolojik altyapısının bir benzeri oluşturularak, yedi üniversitemizin bütün eğitim öğretim süreçlerini yürütmelerine yardımcı olunmuştur. YÖK, AÜ ve 16 üniversite ile sürdürülen Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi'nin "Dijital Eğitim" ve "Dijital Öğrenci" uygulamalarının dördüncü dönemi devam etmektedir. YÖK'ten gelen talep doğrultusunda Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sisteminde okutulan ve Anadolu Üniversitesinin yayını olan güz ve bahar dönemi kitaplarının bağlantıları oluşturulmuş ve bireysel öğrenme amaçlı hazırlanmış 1111 ders kitabı, tüm üniversitelerle YÖK Dersleri Platformu aracılığıyla paylaşılmıştır. Açıköğretim derslerine ait materyallere dileyen öğretim elemanları tarafından ulaşılabilir, YÖK Dersleri Platformu aracılığıyla basılı/basılabilir materyaller ülkemizdeki tüm öğrenci ve öğretim elemanlarının kullanımına sunulmuş, ders anlatım videoları da YouTube üzerinden dileyen herkesin erişimine açık hale getirilmiştir.

viii. Araştırma ve Uygulama Merkezlerimizin Yaşam Boyu Öğrenmeye Yönelik Faaliyetleri

2019 yılında açılan Anadolu Üniversitesi Sosyal Medya ve Dijital Güvenlik Eğitim, Uygulama ve Araştırma Merkezi (SODİGEM) sosyal medyanın doğru kullanımı ve dijital dünyanın beraberinde getirdiği tehlikeler konusunda toplumun bilinçlendirilmesi ve eğitilmesi amacıyla dijital dünyanın beraberinde getirdiği kriminal yapı ve uygulamaların neler olduğu, bunlarla mücadele yollarının belirlenmesi ve geliştirilmesi konularındaki bilgilere ek olarak siber güvenlik, kişisel verilerin korunması ve dijital dünyada oluşan her türlü tehlikeye karşı kamuoyunu bilgilendirmektedir. AÜ'nün çeşitli birim ve araştırma merkezi Mesleki Yeterlilik Kurumuna destek sağlamakta, üniversitelerin personelleri ve kamu çalışanlarına çeşitli eğitimler vermekte, 7-17 yaş arasındaki çocuklarda, sanat, spor, sosyal bilimler ve fen bilimleri alanlarında, akademik çatı altında farkındalık yaratmayı hedeflemekte, gösteri, konser, seminer, konferans, çalıştay, sergi, söyleşi ve toplantılar düzenlemekte, atölyeler yoluyla üniversite ile şehir halkı arasında köprü oluşturmaktadır. Türkiye'de yeni bir yaşlılık algısı oluşturmak, kişilerin yaşam kalitelerini arttırmak ve başarılı yaşlanmalarını sağlamak amacıyla AÜ bünyesinde eğitime başlayan "Tazelenme Üniversitesi," 60 yaş ve üzeri bireylere hizmet vererek yaşam boyu öğrenme vizyonunu da güçlendirmektedir.

ix. Anadolu Üniversitesi'nin Yetkilendirildiği Arkeolojik Kazılar

AÜ, ülkedeki beş farklı yerleşimde gerçekleştirilen bilimsel çalışmalarla kültürel mirasa sahip çıkmakta ve saklı kalmış kültürlerinin ortaya çıkarılması, hak ettiği değeri görmesi amacına katkı vermektedir.

İzleme takımının etkilendiği bu faaliyetlerle, AÜ, diğer üniversiteler arasında yaşam boyu hizmete katkı alanında öne çıkmakta ve birçoğuna örnek olmaktadır.

YÖNETİM SİSTEMİ

1. KGBR’de üniversitedeki yönetimsel süreçlerde kullanılan otomasyon programı QPR başta olmak üzere mevcut programların daha fonksiyonel bir şekilde kullanılmasına yönelik bir yönetim modelinin geliştirilmesi, iyileştirilmesi gereken bir alan olarak değerlendirilmiştir. AÜ Kalite Komisyonunun 2017 yılında kurumun ihtiyaçları doğrultusunda bütünleşik yapıda bir bilgi yönetim sistemi çalışmasını başlattığı ve ihtiyaç duyulan verilerin, daha az zaman ve çaba harcayarak, sağlıklı bir şekilde tek bir platformdan alınabilmesini sağlayacak ANABBS-Anadolu Üniversitesi Bütünleşik Bilgi Sistemi kurulduğu bilgisi verilmiştir. Bu kapsamda bir çok modül yazılımlarının tamamlandığı ve Açıköğretim, Örgün Öğrenci Sistemi Veri Yönetim Modülleri ve Faaliyet Raporu Modülü’nün 2019 yılında uygulamaya alındığı, Stratejik Planlama Modülü’nün ise 2020 yılı itibariyle birimlerin kullanımına açıldığı belirtilmiştir. BAUM 2017 yılında ISO/IEC 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistem Sertifikasını almıştır ve geliştirilen yazılımların güvenlik, sürdürülebilirlik ve kalite amaçları doğrultusunda mimari ve çatı altyapı geliştirme çalışmaları da yapılmaktadır.

Takımımız bu önlemlerin uygun olduğunu ve sürekli izleme faaliyeti ışığında başarılı olacağını değerlendirmektedir.

2. KGBR’de stratejik ve operasyonel seviyede kurumsal risklerin belirlenmesi ve bu risklere ilişkin olmak üzere birimlerle birlikte çalışılarak ilave müdahalelerin tespit edilmesi konusu gelişmeye açık bir alan olarak tespit edilmiştir. AÜ iç kontrol sisteminin ilgili mevzuat çerçevesinde etkin bir şekilde kurulmasının sağlanabilmesi amacıyla 2014 yılından bu yana çalışmalar yapıldığını belirtmiş, 24 Eylül 2014 tarihinde “Birim Risk Yönetim Rehberi” hazırlanmış, tüm birimlere gönderilerek riskler tespit edilmiş, ayrıca riskleri yönetmek için risk önleme eylem planları hazırlandığına dikkat çekmiştir. Her birimde risklerin yönetim sürecinden sorumlu “Birim Risk Yönetim Grubu” ile Rektörlük Makamı tarafından “Risk Üst Kurulu” üyeleri görevlendirildiğini belirtmiştir. Örnek bir uygulama olarak, AÜ Akademik Birimlerinde bulunan Bölüm Başkanlıkları ve Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlıklarının risklerine yer verilmediğinin tespit edilmesi üzerine akademik birimlerin risklerinin belirlenmesi çalışmalarının 26.02.2019 tarihinde başlatıldığı gösterilmiştir.

Takımımız, AÜ risk yönetiminin tatmin edici düzeyde olduğunu düşünmektedir.

3. KGBR’de idari personel seçimi ve görevlendirmesinde kurumun söz hakkı olmaması ve kurum içinde akademik personelle daha uyumlu şekilde çalışmalarını konusunda politikalar geliştirilmemesi iyileştirilmesi gereken alanlar olarak vurgulanmıştır. Kurum, idari personelin ihtiyaçlar doğrultusunda Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) ile alındığını ve sadece kadro unvanını ve pozisyonunu belirlediğini ifade etmiştir. Kurumda, yeni başlayan ve görev yeri değiştirilen personele oryantasyon programı uygulanması ve eğitim verilmesiyle olası riskler önlenmeye çalışılmaktadır. Kurumda başta açık ve uzaktan eğitim sistemi olmak üzere kalite komisyonu, iş sağlığı ve güvenliği, satın alma ve ihale komisyonu gibi pek çok birimde idari ve akademik personelin birarada çalışması ile etkili iletişim ve işbirliğinin sağlanması hedeflenmektedir. Ayrıca sosyal, kültürel etkinliklerle ilişkilerin pekiştirildiği belirtilerek, birçok faaliyette idari ve akademik kadroların uyum içinde çalıştığı vurgulanmaktadır.

İzleme takımımız, “uzaktan izleme” koşullarında uyum konusunun sağlıklı bir değerlendirmesini yapamamıştır; ancak, idari ve akademik personelden konuyla ilgili sistematik ve periyodik geri bildirimler alınmasının yararını vurgulamak istemektedir.

4. KGBR’de Üniversitenin hazırladığı son üç yılın performans programları incelendiğinde, stratejik planla bütçe arasındaki ilişkinin iyileştirilmesinin geliştirilmesi gereken bir alan olduğu tespiti yapılmıştır. Bu çerçevede faaliyet ve projelerin stratejik plan ve performans programındaki hedeflere uygun bir şekilde yazılması ve maliyetlendirilmesi iyileştirmeye açık yön olarak belirlenmiştir. Kurum, stratejik plan ile yürütülen faaliyet ve projeler uyumlu olduğu kanısındadır. 2019-2023 Dönemi Stratejik Planında AÜ’nün özgün tercihlerini yansıtan stratejik hedef ve faaliyetler ile bunları karşılayan; somut, daha anlaşılır ve ölçülebilir amaç hedef ve performans göstergeleri oluşturulduğunu

belirtmektedir. Uyumun, iyileştirme çalışmalarında dikkate alındığını ve kamu kaynaklarının verimli ve etkin bir şekilde kullanılıp kullanılmadığının, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde izleme ve değerlendirme faaliyetleriyle takip edilerek rapor edildiğini vurgulamaktadır.

Takımımız kurum açıklamalarının tatmin edici olduğunu değerlendirmektedir.

5. KGBR’de kurumda sistematik bir veri yapısının kurulması, geliştirilmesi iyileşmeye açık bir alan olarak belirlenmiştir. Kurum, ANABBS-Anadolu Üniversitesi Bütünleşik Bilgi Sisteminin kurulması ve ihtiyaç duyulan yeni modüllerin tasarlanıp sisteme entegre edilmesi ile mevcut sorun ve risklerin önemli ölçüde giderilebildiğini belirtmiş ve başlıca ANABBS iyileştirmelerini sıralamıştır.

Takımımız, AÜ bütünleşik bilgi sisteminin kurulmuş olmasını memnuniyetle karşılamakta ve sürekli iyileştirmelerle güçleneceğini öngörmektedir.

6. KGBR’de performans göstergelerindeki gelişmeler, faaliyet ve proje sonuçları ile mali bilgilerin kapsamlı ve anlaşılır şekilde sunulması iyileşmeye açık bir alan olarak belirlenmiştir. Kurum, faaliyet raporları ve performans programıyla başarı ve iyileştirme için temel önceliklerin uygulanmasının değerlendirildiğini ve güncel bilgilerin internet sayfasında kamuoyuna duyurulduğunu belirtmiş, 2020 Yılı Performans Programının da program bütçe hazırlama rehberi kapsamında hazırlandığını ifade etmiştir.

Takımımız kurum açıklamalarının tatmin edici olduğunu değerlendirmektedir.

7. KGBR’de, dokümanların kurum içinde daha fonksiyonel kullanılmasına yönelik iyileştirilmesi ve bir değerlendirme sisteminin kurulması ile bu dokümanların ilgili paydaşların anlayacağı şekilde raporlanması ve üst yönetim tarafından paylaşılması gelişmeye açık bir alan olarak belirtilmiştir. Kurum, yönetimin etkinliğini ve hesap verebilirlik düzeyini en üst seviyede tutmak ve 5018 sayılı KMYKK kapsamındaki süreçlere yönelik bilişim sistemleri arasındaki birlikte işlerlik sağlanması amacıyla, gerek Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü e-bütçe sistemlerinin, gerekse kendi ihtiyaçlarına yönelik özel olarak hazırlanmış programların kullanıldığını belirtmiştir.

Bu açıklamalar takımımızca, doküman yönetiminin etkinliği ve hesap verebilirlik alanlarında önemli iyileştirmelerin kanıtı olarak değerlendirilmiştir.

UZAKTAN EĞİTİM

1. Anadolu üniversitesi, 2019 pandemisinden bağımsız olarak, hem köklü sayılabilecek bir açık ve uzaktan eğitim öğretim tecrübesine sahiptir hem de uzaktan eğitimi vizyon ve misyonunun önemli bir bileşeni olarak konumlandırmaktadır. Ülkemizdeki ilk ve uzun yıllar tek Açıköğretim Fakültesine ev sahipliği yapmış olması, uzaktan eğitim alanında da kayda değer bir fiziki, idari, akademik, teknolojik alt yapı ve kurumsal hafıza birikimini mümkün kılmıştır. Kurum, bu güçlü birikim ve çevik liderlik sayesinde Covid 19 Pandemisine kolaylıkla ve süratle uyum sağlayabilmiştir. Halihazırda var olan uzaktan eğitim uygulamalarına ilave olarak, ilgili tüm paydaşların karar süreçlerine katılımı gözetilerek ve mevcut bilgi, tecrübe birikimi değerlendirilerek pandemi döneminde uzaktan ve/ya hibrit eğitime geçmesine karar verilen tüm programlarda, müfredat ve program tasarımları her yönüyle yeniden gözden geçirilmiş ve yeni normale büyük ölçüde uyum sağlanmıştır. Üniversitenin 2020-2021 Öğretim Yılı Güz döneminde uzaktan ve/ya hibrit yürüteceği yüz yüze programlarının uygulanmasına ilişkin genel ilkeler senato kararı ile belirlenmiş ve uygulamaya konulmuştur. Kurumun açık ve uzaktan öğrenmede, çoğunluğu kendi özgün tasarımları ve yazılımlarıyla etkin işleyen ve birbiriyle entegre iki farklı sisteme sahip olduğu görülmüş ve bu durum takdirle karşılanmıştır.

Takımımız Anadolu Üniversitesindeki uzaktan eğitim alt yapısı ve bu konudaki birikimin diğer pek çok üniversite için de örnek teşkil edebilecek bir yetkinlikte olduğunu değerlendirmekte; ticari video konferans sistemleri ile rekabet edebilecek yerli bir sistem yaratmayı hedefleri arasına almasını önermektedir.

2. Anadolu Üniversitesinin eğitim pedagojisi ve teknoloji kullanım yetkinliği yıllara yayılmıştır. Kurumda süregelen bir eğiticilerin-eğitimi geleneği bulunmaktadır. Bu kapsamda Açıköğretim Fakültesi ve BAUM, uzaktan eğitim alanında pedagojik ve teknolojik yetkinliğini artırmaya dönük farklı niteliklerde içerik geliştirmeye ve eşzamanlı / eşzamansız eğitim programları düzenlemeye devam etmektedir. Bu eğitim programlarının farklı mecralarda çevrimiçi eşzamanlı ve eşzamansız tüm ilgililerin erişimine ve kullanımına açık tutulması memnuniyet vericidir.

Takımımız Anadolu Üniversitesinin uzaktan eğitim konusunda önemli düzeyde bir birikime ve yetkinliğe ve eğiticilerin eğitimi konusunda, pandemiden bağımsız olarak, süregelen bir kurum kültürüne sahip olduğunu değerlendirmektedir.

3. Anadolu Üniversitesinde uzaktan öğretim programlarının ve uzaktan ve/ya hibrit yüz yüze öğretim programlarının yürütülmesinde, eğitim-öğretim ve ölçme-değerlendirmenin gerçekleştirilmesinde Açıköğretim Fakültesi deneyimi önemli rol oynamıştır. Pandemi öncesinde yüz yüze gerçekleştirilen sınavlar çevrimiçi şekilde yapılmaya başlanmış ve öncelikle teknik altyapı geliştirilerek yeni duruma uygulanır hale getirilmiştir. Anadolu Üniversitesi BAUM tarafından geliştirilen Açık Uçlu Soru Değerlendirme Sistemi kullanılarak 2014 yılında dört dersle başlanan açık uçlu soru uygulaması 2020-2021 akademik yılında yirmi bir derse ulaşmıştır. Ölçme değerlendirme sistemi, sınavların yanısıra ödev değerlendirmelerini de içermektedir.

Takımımız, kurumun özel gereksinimli ve/ya dezavantajlı öğrencilerini de gözetken, tüm öğrencilerini ve dersleri kapsayan adil bir sınav uygulama ve güvenlik sistemi tasarlama çabasına sahip olduğunu ve mevcut sistemin, izleme, kontrol ve önlem alma süreçlerini de içermesi kaydıyla yeterli olduğunu değerlendirmektedir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Anadolu Üniversitesi çok sayıda alanda Türkiye’de ilklere imza atmış bir kurumdur. Bunlar arasında Açıköğretim Fakültesi ile enstitü, yüksekokul, merkezler ve diğer birimler yoluyla yapılandığı her türden engellilere yönelik faaliyetler akla ilk gelen iki örnek olarak gösterilebilir.

Açıköğretim faaliyetleri ile uzaktan eğitim, öğretim ve güvenli değerlendirme (ödev, sınav, proje) konularında sağladığı bilgi birikiminin ne denli önemli olduğu, 2020 başında ortaya çıkan pandemi ilişkili zorluklarla mücadelede ortaya çıkmıştır. Uzaktan eğitim bilgi birikiminin, pandemiden tamamen bağımsız olarak, yaşam boyu (sürekli) öğrenmeye ve eğitimin yaygınlaşmasına katkıları ülkemiz için son derecede yararlı, itici güçler olmaktadır. Bu başarısı AÜ için önemli bir gurur kaynağı olduğu kadar bir sorumluluk da taşımaktadır.

AÜ uzaktan eğitim-öğretime bir diğer hizmeti, kendi senteziyle oluşturduğu “Mergen Öğrenim Sistemini” diğer yükseköğretim kurumları ile de paylaşarak sürdürmektedir. Bu liderlik özelliğini uzaktan eğitim teknolojisinin geliştirilmesi (“BigBlueButton” gibi video konferans sistemlerine alternatif de geliştirecek şekilde ulusal yazılım ve platformlar) misyonu ile daha da güçlendirebilir. Bu amaçla AÜ’nün, yüksek bilgi teknolojisi (IT) kapasiteli teknik üniversiteler ile işbirliği yaparak ve Açıköğretim Fakültesindeki bilgi altyapısının getirdiği özgüveni kullanarak, kapsamlı bir proje tasarlaması ve yönetmesi gerekecektir.

AÜ, her türden engellilerle ilgili çok çeşitli ve çok kapsamlı bir programı da uzun yıllardır yürütmektedir. Etkileyici faaliyetlerle milyonlarca bireyin yükünü hafifletmektedir. AÜ, engelliler için eğitim-öğretim çözümleri geliştirmekteki öncü rolünü uzun süre sürdürebilecek kapasitededir.

İzleme takımının AÜ’ye önerebileceği en acil konu, ESTÜ ayrılması ile oluşan yeni durumu bir avantaja çevirmek üzere en başta stratejik plan revizyonunu yapması ve tüm akademik, araştırma ve idari programlarının kaynaklarını bu yeni duruma cevap verebilecek şekilde yeniden yapılandırmasıdır. Ziyaret sırasında gördüğümüz kadarıyla Üniversite üst yönetimi bunun farkındadır ve kalite güvencesi/yönetimini ciddiye almakta ve bu konudaki bilgi birikimiyle dikkat çekmektedir; yeniden yapılandırma yönetiminde etkin liderlik için gereken tüm vasıflara sahiptir.